

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 04, 2020

Nummer 4, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:59](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:134](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:126](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:60](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:79](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:121](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:139](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:128](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:130](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:127](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:126](#) 28-01-2020
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:122](#) 28-01-2020

RECHTSPRAAK

Had hof in strafzaak toegewezen vordering benadeelde partij in mindering moeten brengen op wederrechtelijk verkregen voordeel?

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd de in de met deze ontnemingsprocedure samenhangende strafzaak toegewezen vordering van de benadeelde partij [benadeelde] in mindering te brengen op de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting.

Bij de bepaling van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel moet worden geschat, wordt de aan een benadeelde derde in rechte toegekende vordering overeenkomstig artikel 36e lid 8 (oud) Sr in mindering gebracht. Deze regeling beoogt te voorkomen dat iemand hetzelfde wederrechtelijk verkregen voordeel meermalen zou moeten terugbetalen, zij het aan verschillende (rechts)personen. Dit brengt mee dat bij de toepassing van die regeling slechts in aanmerking komt de in rechte onherroepelijk toegekende vordering van een (rechts)persoon die strekt tot vergoeding van diens schade als gevolg van het feit waarop de ontnemingsvordering (mede) steunt, indien en voor zover tegenover die schade een daarmee corresponderend voordeel voor de veroordeelde staat (vgl. HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3269).

Naast artikel 36e lid 8 (oud) Sr kan ook de toepassing van artikel 36e lid 5 Sr eraan bijdragen dat wordt voorkomen dat de betrokkene meermalen hetzelfde wederrechtelijk verkregen voordeel zou moeten terugbetalen. Op grond van dat voorschrift kan de rechter het aan de Staat ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel te betalen bedrag lager vaststellen dan het geschatte voordeel. Daarbij kan van belang zijn wat door of namens de betrokkene ter zake is aangevoerd. Indien de beslissing van de rechter afwijkt van een door de betrokkene uitdrukkelijk onderbouwd standpunt, dient de rechter bovendien in het bijzonder de redenen op te geven die daartoe hebben geleid (art. 359 lid 2 Sv in samenhang met art. 511e lid 1 Sv).

Het hof is bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitgegaan van een berekeningswijze die ook wel wordt aangeduid als eenvoudige kasopstelling en heeft geoordeeld dat het aldus geschatte bedrag van het wederrechtelijk voordeel door de betrokkene is verkregen uit de feiten waarvoor hij in de strafzaak is veroordeeld en uit andere

feiten. Het door het hof aan de hand van de eenvoudige kasopstelling berekende bedrag heeft dus betrekking op het totale voordeel dat de betrokkene met de bewezen verklaarde en andere feiten als geheel heeft verkregen.

Gelet op deze berekeningswijze en op de omstandigheid dat door of namens de betrokkene niets is aangevoerd omtrent de vordering van de [benadeelde], bijvoorbeeld dat en in hoeverre de toewijzing van die vordering ertoe leidt dat hij hetzelfde wederrechtelijk verkregen voordeel zowel aan de stichting als aan de Staat zou moeten terugbetalen, heeft het hof kennelijk niet kunnen vaststellen dat tegenover de door de stichting geleden schade een daarmee corresponderend voordeel voor de betrokkene staat. Het kennelijke oordeel van het hof dat het niet was gehouden hetzij op grond van artikel 36e lid 8 (oud) Sr het bedrag van de aan [benadeelde] toegewezen vordering tot schadevergoeding in mindering te brengen op het bedrag waarop het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel is geschat, hetzij op grond van artikel 36e lid 5 Sr het aan de Staat ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel te betalen bedrag lager vast te stellen dan het geschatte voordeel, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:127

Zaaknummer: 18/04434

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Verzuim te beslissen op getuigenverzoek?

Het middel klaagt met betrekking tot het onder 3 ten laste gelegde feit dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een ter terechtzitting in hoger beroep van 25 oktober 2018 door de verdediging gedaan verzoek tot het horen van [betrokkene 1] als getuige.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 7 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 3 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:139

Zaaknummer: 18/05241

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: N.M. Fakiri

Wetsartikelen: 315 Sv

RECHTSPRAAK

Is er ten onrechte niet voor verdachte meest gunstige bepaling toegepast, ondanks dat sprake was van verandering van wetgeving als bedoeld in artikel 1 lid 2 Sr?

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 3 en 4 ten laste gelegde en de strafoplegging.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat artikel 1 lid 2 Sr niet in de weg staat aan toepassing van artikel 341 (oud) Sr ten aanzien van feit 3 en feit 4.

Ingeval na het begaan van het feit de delictomschrijving – in voor de verdachte gunstige zin – is gewijzigd, waaronder begrepen veranderingen in de bestanddelen alsmede het vervallen van strafbaarstellingen, is artikel 1 lid 2 Sr toepasselijk indien die wetswijziging voortvloeit uit een verandering van inzicht van de wetgever omtrent de strafwaardigheid van het vóór de wetswijziging begane strafbare feit. Voor regels van sanctierecht, die zowel het specifieke strafmaximum als meer algemene regels met betrekking tot de sanctieoplegging kunnen betreffen, geldt dat een sedert het plegen van het delict opgetreden verandering door de rechter met onmiddellijke ingang – en dus zonder toetsing aan de maatstaf van het gewijzigd inzicht van de strafwetgever omtrent de strafwaardigheid van de vóór de wetswijziging begane strafbare feiten – moet worden toegepast, indien en voor zover die verandering in de voorliggende zaak ten gunste van de verdachte werkt (vgl. HR 12 juli 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP6878).

Er volgt onder meer dat de wetgever met de wijziging van artikel 341 en 343 Sr heeft beoogd een duidelijk onderscheid aan te brengen tussen enerzijds strafbaar handelen bij een faillissement van een natuurlijke persoon – waarop de strafbaarstelling van artikel 341 lid 1 onder 1° Sr is betrokken – en anderzijds strafbaar handelen bij een faillissement van een rechtspersoon op welk handelen de strafbaarstelling van artikel 343 aanhef en onder 1° Sr ziet. Het doel van deze wetswijziging is dat ‘de strafrechtelijke normstelling in het vervolg preciezer [kan] worden toegesneden op het faillissement van een rechtspersoon en de relevante gedragingen van betrokken bestuurders en commissarissen in dat verband’. Gelet

daarop geeft de enkele omstandigheid dat een rechtspersoon thans geen normadressaat is van de strafbaarstelling van artikel 341 lid 1 onder 1° Sr geen blijk van een gewijzigd inzicht in de strafwaardigheid van het feitelijke leidinggeven aan de in de bewezenverklaring onder 3 en 4 vermelde gedragingen van een rechtspersoon die in staat van faillissement is verklaard met betrekking tot feiten die vóór de wijziging van wetgeving zijn begaan. Voor zover het middel zich op een ander standpunt stelt, faalt het.

Er volgt voorts dat de wetgever genoemde delictomschrijvingen telkens ook in die zin heeft gewijzigd dat het bestanddeel ‘ter bedrieglijke verkorting van de rechten’ van de schuldeisers als bedoeld in artikel 341 (oud) onderscheidenlijk 343 (oud) Sr is vervangen door het bestanddeel ‘wetende dat hierdoor een of meer schuldeisers in hun verhaalsmogelijkheden worden benadeeld’. Daarmee is tot uitdrukking gebracht dat voor strafbaarheid op grond van deze bepalingen vereist is dat niet alleen komt vast te staan dat de verdachte heeft gehandeld met het (voorwaardelijk) opzet om een of meer schuldeisers in hun verhaalsmogelijkheden te benadelen, maar ook – anders dan voorheen – dat de schuldeisers als gevolg van dat handelen daadwerkelijk zijn benadeeld in hun verhaalsmogelijkheden. Voor zover het middel klaagt dat die verandering in bestanddelen een wetswijziging betreft die voortvloeit uit een gewijzigd inzicht van de wetgever in de strafwaardigheid van vóór die wetswijziging begane feiten als in de onderhavige zaak onder 3 en 4 bewezen verklaard, faalt het eveneens. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat in de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis naar voren komt dat bedoelde wetswijziging onderdeel is van een aanpassing van in Titel XXVI van Boek 2 van het Wetboek van Strafrecht opgenomen strafbepalingen die strekt tot ‘stroomlijning en modernisering, en waar mogelijk vereenvoudiging’ van de betreffende bepalingen alsook bewerkstelling dat ‘de normstelling uit het faillissementsrecht en het strafrecht zo goed mogelijk op elkaar aansluiten’, terwijl met betrekking tot het bij wijziging van artikel 341 en 343 Sr ingevoegde benadelingsvereiste ook overigens niet blijkt dat sprake is van een gewijzigd inzicht van de wetgever in de strafwaardigheid van vóór die wetswijziging begane feiten als in de onderhavige zaak onder 3 en 4 bewezen verklaard.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:128

Zaaknummer: 18/01257

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 1 Sr, 341 Sr en 343 Sr

RECHTSPRAAK

Gebruik voor bewijs van verklaringen van getuige die rechter in eerste aanleg onbetrouwbaar heeft geacht en waarvan hof niet ambtshalve oproeping tot opnieuw (doen) horen heeft bevolen, toelaatbaar in het licht van artikel 6 EVRM?

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 6 EVRM niet ambtshalve de oproeping van [medeverdachte 1] als getuige ter terechtzitting heeft bevolen.

In zijn arrest van 16 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1943 heeft de Hoge Raad het volgende overwogen:

‘In een geval (...) dat zich kenmerkt door de bijzonderheid dat de rechter in eerste aanleg heeft doen blijken dat hij een ten overstaan van een opsporingsambtenaar afgelegde, de verdachte belastende verklaring van een getuige niet betrouwbaar acht en daarom niet voor het bewijs gebruikt, en de rechter (mede) op die grond tot vrijspraak van het tenlastegelegde feit is gekomen, dient de rechter in hoger beroep, indien hij die verklaring wel voor het bewijs gebruikt, ter waarborging van de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing daartoe de redenen op te geven. In het bijzonder moet de rechter in hoger beroep vermelden op welke gronden hij de desbetreffende verklaring betrouwbaar acht. Die gronden kunnen, maar behoeven niet te zijn ontleend aan een verhoor van de getuige in hoger beroep. In dit verband kan voorts van belang zijn de mate waarin de verklaring van de getuige steun vindt in andere bewijsmiddelen, alsook de door het Openbaar Ministerie tegen de vrijspraak aangevoerde bezwaren en de procesopstelling van de verdachte.’

Deze uitgangspunten gelden ook in een geval als het onderhavige waarin de desbetreffende verklaringen – die de rechtbank niet betrouwbaar heeft geacht – deels ten overstaan van opsporingsambtenaren en deels in eerste aanleg in aanwezigheid van de verdediging tegenover de rechter-commissaris zijn afgelegd.

Het hof heeft bij de bewijswaardering tot uitgangspunt genomen dat terughoudend dient te worden omgegaan met de verklaringen van [medeverdachte 1] en dat deze moeten worden gezien in samenhang met andere bewijsmiddelen. Het hof heeft in dat verband uitvoerig

gemotiveerd dat en waarom het de voor het bewijs gebruikte verklaringen van [medeverdachte 1] betrouwbaar acht. Het hof heeft daarbij acht geslagen op de steun die voor de verklaringen van [medeverdachte 1] kan worden gevonden in objectieve bevindingen die uit andere bewijsmiddelen blijken, in het bijzonder wat betreft de telefoonnummers die bij de verdachte en de mededader [medeverdachte 3] in gebruik zijn geweest – waaronder ook het telefoonnummer van [slachtoffer] – in de periode van kort voor tot kort na het bewezen verklaarde, de met betrekking tot deze telefoonnummers beschikbare zendmast- en peilgegevens alsmede de sms- en belcontacten die met die telefoonnummers hebben plaatsgevonden. Die bevindingen bevestigen, zo heeft het hof vastgesteld, de aanwezigheid van de verdachte en de mededader [medeverdachte 3] op de plaats van het delict alsook de reisbewegingen zoals deze in de verklaringen van [medeverdachte 1] naar voren komen. Voorts heeft het hof in de bewijsvoering betrokken dat DNA-materiaal van de mededader [medeverdachte 3] is aangetroffen op de stekker van de kettingzaag die is gebruikt bij het in stukken delen van het lichaam van [slachtoffer]. Daarbij heeft het hof overwogen dat de verklaring van de mededader [medeverdachte 3] dat hij, anders dan door [medeverdachte 1] is verklaard, niets te maken heeft gehad met (het wegmaken van) het stoffelijke overschot van [slachtoffer], niet aannemelijk is geworden. Mede aan de hand van de hiervoor genoemde telecommunicatiegegevens heeft het hof voorts geoordeeld dat de ontkennende verklaringen van de verdachte en de mededader [medeverdachte 3] – onder meer inhoudende dat zij de desbetreffende avond elders in Rotterdam een stripclub hebben bezocht en gedurende die avond niet in dat appartement zijn geweest – weerlegging vinden in de bewijsmiddelen. Tot slot heeft het hof vastgesteld dat voor de verklaring van [medeverdachte 1] dat hij het appartement in Rotterdam in de avond van 17 februari 2009 ongeveer 20 à 25 minuten heeft verlaten om drank en sigaretten te kopen, geen objectieve bevestiging kan worden gevonden. Het hof heeft daaromtrent overwogen dat de verklaring van [medeverdachte 1] op dit punt wordt ontkracht noch bevestigd door peilgegevens.

Op grond van al wat hiervoor is weergegeven heeft het hof, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd, geoordeeld dat de verklaringen van [medeverdachte 1] dat de verdachte en de mededader [medeverdachte 3] verantwoordelijk zijn voor de dood van [slachtoffer], op belangrijke punten worden ondersteund door andere bewijsmiddelen en dat de verklaringen van de verdachte en de mededader [medeverdachte 3] in de overige bewijsmiddelen weerlegging vinden.

Het hof heeft in deze zaak geen aanleiding gezien gebruik te maken van zijn bevoegdheid om [medeverdachte 1], die reeds in eerste aanleg in aanwezigheid van de verdediging door de rechter-commissaris is gehoord, ambtshalve in hoger beroep opnieuw te (doen) horen. Dat staat, ook in het licht van het recht op een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6 EVRM, niet in

de weg aan het gebruik van de verklaringen van [medeverdachte 1] voor het bewijs door het hof. Met de motivering van het hof dat de tegenover de politie en de rechter-commissaris afgelegde verklaringen van [medeverdachte 1] steun vinden in andere bewijsmiddelen en de verklaringen van de verdachte en de mededader [medeverdachte 3] worden weerlegd in de overige bewijsmiddelen, heeft het hof immers genoegzaam de redenen opgegeven waarom het, anders dan de rechtbank, de verklaringen van [medeverdachte 1] betrouwbaar acht.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:60

Zaaknummer: 18/05374

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 315 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Is er sprake van ‘huisvesten’ met het oogmerk van uitbuiting als bedoeld in artikel 273f lid 1 Sr?

Het middel komt op tegen de bewezenverklaring van de ten laste gelegde mensenhandel en voert daartoe in het bijzonder aan dat uit de bewijsvoering niet kan worden afgeleid dat de bewezen verklaarde gedraging ‘huisvesten’ is begaan met het ‘oogmerk van uitbuiting’.

Vooropgesteld dient te worden dat het in artikel 273f lid 1 Sr voorkomende bestanddeel ‘(oogmerk van) uitbuiting’ in de wet niet is gedefinieerd, anders dan door de opsomming in het tweede lid van een aantal vormen van uitbuiting, waaronder uitbuiting van een ander in de prostitutie. De vraag of – en zo ja, wanneer – sprake is van ‘uitbuiting’ in de zin van de onderhavige bepaling, is niet in algemene termen te beantwoorden, maar is sterk verweven met de omstandigheden van het geval (vgl. HR 27 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BI7099, r.o. 2.6.1).

Uit de bewijsvoering blijkt dat de door het hof bewezen verklaarde gedragingen van de verdachte – bestaande uit het in zijn woning huisvesten van de aangeefster, die op dat moment de leeftijd van achttien jaren nog niet had bereikt – plaatsvonden gedurende ongeveer anderhalve week. Voorts blijkt uit die bewijsvoering dat de verdachte wist dat de aangeefster aldaar gedurende deze periode seksuele handelingen met derden tegen betaling verrichtte, dat hij wist dat zij minderjarig was en daar verbleef met haar vijftien jaar oudere vriend die de baas over haar speelde, en dat hij met de aangeefster en haar vriend afspraken heeft gemaakt over bijvoorbeeld de entree van de personen die naar zijn woning kwamen om daar tegen betaling seksuele handelingen te verrichten met de aangeefster. Verder heeft het hof vastgesteld dat de verdachte, ondanks zijn wetenschap omtrent dit een en ander, de minderjarige aangeefster gedurende deze periode is blijven huisvesten, waardoor zij in zijn woning klanten kon blijven ontvangen.

Het onder meer op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte het bewezen verklaarde ‘huisvesten’ heeft begaan met het ‘oogmerk van uitbuiting’ geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:122

Zaaknummer: 19/00127

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 273f Sr

RECHTSPRAAK

Aanhoudingsverzoek gemachtigde raadsman, op de grond dat hij niet weet waar verdachte is.

Procureur-generaal J. Silvis heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

In de onderhavige zaak rijst de vraag hoe een verzoek tot aanhouding moet worden beoordeeld in een situatie die, kort gezegd, hierdoor wordt gekenmerkt dat de raadsman op de terechtzitting aangeeft dat hij niet weet waarom de verdachte niet is verschenen en dat hij het mogelijk acht dat de verdachte geen weet heeft van de zitting, en om die reden een aanhoudingsverzoek doet. Voor de beoordeling door de rechter van een aanhoudingsverzoek in zo'n geval is in het algemeen het volgende van belang.

De aan het verzoek tot aanhouding ten grondslag gelegde omstandigheid dat de verdachte (mogelijk) geen weet heeft van de zitting, kan zonder meer als 'niet aannemelijk' worden beoordeeld indien de dagvaarding of oproeping voor de terechtzitting in persoon is betekend. Dan kan de rechter het verzoek reeds op deze grond afwijzen.

Indien de dagvaarding of de oproeping weliswaar niet in persoon is uitgereikt, maar wel op rechtsgeldige wijze – dat wil zeggen: in overeenstemming met de ter zake geldende wettelijke voorschriften (art. 585-590 Sv) alsmede de in de rechtspraak van de Hoge Raad tot uitdrukking gebrachte regels (vgl. in het bijzonder HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163) – is betekend, kan de rechter dat verzoek niet op die enkele grond afwijzen. Uit zo'n betekening volgt immers niet zonder meer dat de verdachte op de hoogte is van de zitting. In dat geval is een afwijzing van het verzoek tot aanhouding op de grond dat de aan dat verzoek ten grondslag gelegde omstandigheid niet aannemelijk is, alleen mogelijk indien op basis van andere omstandigheden kan worden vastgesteld dat de verdachte daadwerkelijk weet heeft van de zitting.

Indien niet kan worden vastgesteld dat de verdachte daadwerkelijk weet heeft van de zitting, dient de rechter een afweging te maken tussen alle bij aanhouding van het onderzoek ter

terechtzinging betrokken belangen. Bij die belangenafweging kan vervolgens wel betekenis toekomen aan de omstandigheid dat de dagvaarding of de oproeping voor de terechtzinging in hoger beroep op rechtsgeldige wijze, zij het niet in persoon, is betekend. Zoals tot uitdrukking is gebracht in HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, r.o. 3.36-3.37, mag dan immers van de verdachte die hoger beroep instelt en prijs stelt op berechting op tegenspraak, worden verwacht dat hij de in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke maatregelen neemt om te voorkomen dat de appeldagvaarding hem niet bereikt of de inhoud daarvan hem niet bekend wordt. Tot die maatregelen kan in elk geval worden gerekend dat de verdachte zich bereikbaar houdt voor zijn raadsman – die uit eigen hoofde een afschrift van de appeldagvaarding ontvangt indien hij zich in hoger beroep heeft gesteld – opdat de verdachte in voorkomende gevallen (ook) langs die weg van het tijdstip van behandeling van zijn zaak op de hoogte komt. Het kennelijk niet treffen door de verdachte van dergelijke in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke maatregelen kan de rechter in hoger beroep – naast andere factoren die daarvoor van belang kunnen zijn, zoals het procesverloop en het gewicht van de zaak – in de vereiste belangenafweging betrekken.

Het hof heeft met de overweging dat het verzoek door de raadsman ‘niet deugdelijk’ is onderbouwd, kennelijk als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat de aan het verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzinging ten grondslag gelegde omstandigheid dat de verdachte mogelijk geen weet heeft van de zitting, niet aannemelijk is. Dat oordeel is niet begrijpelijk, in aanmerking genomen dat blijkens het verhandelde ter terechtzinging de oproeping in hoger beroep niet aan de verdachte in persoon is uitgereikt, terwijl het hof niet heeft vastgesteld dat de verdachte anderszins op de hoogte is geraakt van de datum van de zitting. Het hof had, bij die stand van zaken een afweging moeten maken tussen alle bij aanhouding van het onderzoek ter terechtzinging betrokken belangen. Het hof heeft er echter geen blijk van gegeven die afweging te hebben gemaakt. De enkele omstandigheid dat volgens het hof in de periode tussen de zitting van 17 februari 2016 en die van 20 februari 2018 ‘geen (inhoudelijke) nieuwe stukken aan het dossier zijn toegevoegd, die een ander en/of nieuw licht werpen op hetgeen aan de verdachte is ten laste gelegd’ kan een dergelijke afweging niet vervangen.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:79

Zaaknummer: 18/02966

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en M.T. Boerlage

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 279 Sv en 281 Sv

RECHTSPRAAK

Had het hof de in rechte hoofdelijk toegewezen vorderingen benadeelde partij, terwijl niet betrokkene maar een van zijn mededaders deze vorderingen volledig heeft voldaan, in mindering moeten brengen op het wederrechtelijk verkregen voordeel?

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek om de in rechte toegekende vorderingen aan de benadeelde partijen in mindering te brengen op de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel.

Op grond van artikel 36e lid 9 Sr wordt bij de bepaling van de omvang van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat, de aan een benadeelde derde in rechte toegekende vordering alsmede de verplichting tot betaling aan de Staat van een geldbedrag ten behoeve van het slachtoffer als bedoeld in artikel 36f Sr voor zover die zijn voldaan, in mindering gebracht. Dit betekent dat met het bedrag waarop het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat, het in artikel 36e lid 9 Sr bedoelde bedrag aan schadevergoeding voor zover dat door de betrokkene is voldaan, wordt verrekend. Deze regeling beoogt te voorkomen dat iemand hetzelfde wederrechtelijk verkregen voordeel meermalen zou moeten terugbetalen, zij het aan verschillende (rechts)personen.

Het oordeel van het hof strekt ertoe dat in het onderhavige geval, waarin – zoals de raadsman heeft aangevoerd – de betrokkene hoofdelijk is veroordeeld tot betaling van de aan de benadeelde partijen in rechte toegekende vorderingen en niet de betrokkene maar een van zijn mededaders deze vorderingen volledig heeft voldaan, niet op grond van artikel 36e lid 9 Sr de verplichting bestaat (een evenredig deel van) de aan de benadeelde partijen toegekende en door die mededader betaalde vorderingen in mindering te brengen bij de bepaling van de omvang van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat door of namens de betrokkene niet is aangevoerd en ook overigens niet is gebleken dat de betrokkene zijn aandeel in de schuld aan de benadeelde partijen aan de betreffende mededader heeft betaald. Opmerking verdient nog dat, indien een betrokkene in het hier geschetste geval alsnog zijn aandeel in de schuld aan de benadeelde partij voldoet

door de betaling aan de mededader, hij op grond van artikel 577b lid 2 Sv het verzoek kan doen het bedrag van de opgelegde ontnemingsmaatregel te verminderen.

Het cassatiemiddel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:126

Zaaknummer: 19/02253

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Is het opzettelijk onjuist of onvolledig doen van een bij de belastingwet voorziene aangifte een kwaliteitsdelict zodat alleen een aangifteplichtige als pleger kan worden aangemerkt?

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor wat betreft de beslissingen ten aanzien van het onder 1 en 2 ten laste gelegde en de strafoplegging.

Het middel (ingediend door het Openbaar Ministerie) klaagt over de juistheid van het oordeel van het hof dat de verdachte niet als pleger van het onder 1 en 2 ten laste gelegde kan worden aangemerkt.

Artikel 69 lid 2 AWR is gericht tot degene die een 'bij de belastingwet voorziene aangifte' onjuist of onvolledig doet. Als pleger van het onjuist of onvolledig doen van een bij de belastingwet voorziene aangifte moet daarom worden aangemerkt degene die tot het doen van de aangifte gehouden is (vgl. over een geval waarin deze aangifteplicht rustte op een vennootschap en derhalve niet op de persoon die namens de vennootschap de aangifte feitelijk had gedaan: HR 17 oktober 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU8286, r.o. 3.3). Die gehoudenheid tot het doen van aangifte kan worden vastgesteld bij eenieder die tot het doen van aangifte is uitgenodigd als voorzien in artikel 8 lid 1 AWR. De omstandigheid dat de in artikel 8 lid 1 AWR bedoelde uitnodiging tot het doen van aangifte (nog) niet was ontvangen, staat op zichzelf beschouwd niet in de weg aan het oordeel dat sprake is van een 'bij de belastingwet voorziene aangifte' in de zin van artikel 69 lid 2 AWR (vgl. HR 5 juli 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP3746, r.o. 2.3 en HR 12 juli 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ3673, r.o. 4.2).

Mede gelet op de hiervoor weergegeven parlementaire geschiedenis van de thans in artikel 69 lid 2 AWR opgenomen strafbaarstelling kan een als aangifte ingediende gegevensdrager uitsluitend worden aangemerkt als een 'bij de belastingwet voorziene aangifte' indien die aangifte is gedaan door degene op wiens belasting- of betalingsplicht die aangifte betrekking heeft, of door degene die uit hoofde van artikel 42 tot en met 44 AWR als vertegenwoordiger van de belasting- of betalingsplichtige kan optreden.

Het middel gaat uit van de opvatting dat ook buiten deze gevallen sprake kan zijn van het als pleger strafrechtelijk aansprakelijk zijn voor het onjuist of onvolledig doen van een bij de belastingwet voorziene aangifte als bedoeld in artikel 69 lid 2 AWR. Deze opvatting is onjuist, zodat het middel niet tot cassatie kan leiden.

Opmerking verdient dat – zoals ook blijkt uit de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis – artikel 47 tot en met 51 Sr diverse mogelijkheden bieden om degene die anders dan als pleger betrokken is bij het onjuist of onvolledig doen van een bij de belastingwet voorziene aangifte, onder specifieke voorwaarden strafrechtelijk aansprakelijk te stellen voor die betrokkenheid. Onder omstandigheden kan een dergelijke gedraging ook opleveren het in artikel 225 lid 2 Sr strafbaar gestelde ('valsheid in geschrift'), welke delictomschrijving tot eenieder is gericht.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:121

Zaaknummer: 19/00182

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. Wortel en V. van den Brink

Wetsartikelen: 69 AWR

RECHTSPRAAK

Herziening op basis van persoonsverwisseling.

De advocaat-generaal heeft een vordering tot herziening ingediend bij de Hoge Raad. Deze vordering berust op de stelling dat sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. De advocaat-generaal voert daartoe aan dat er sprake is van een persoonsverwisseling.

Hetgeen door de advocaat-generaal in zijn vordering onder 8 tot en met 10 is vermeld, geeft steun aan de stelling waarop de vordering berust, te weten dat in de zaak die leidde tot de uitspraak waarvan herziening is gevraagd, sprake is geweest van een persoonsverwisseling.

Een en ander levert het ernstig vermoeden op dat het hof, ware het hiermee bekend geweest, de veroordeelde van het hem ten laste gelegde zou hebben vrijgesproken.

De Hoge Raad verklaart de vordering tot herziening gegrond, beveelt, voor zover nodig, de opschorting of schorsing van de tenuitvoerlegging van voormeld arrest van het gerechtshof en verwijst de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op de voet van artikel 472 lid 2 Sv opnieuw zal worden berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:126

Zaaknummer: 19/02253

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Is de ‘Mededeling uitspraak’ daadwerkelijk in persoon aan de in België woonachtige verdachte betekend?

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal kan de Hoge Raad het cassatieberoep van de verdachte niet in behandeling nemen.

De Hoge Raad verklaart het beroep niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:130

Zaaknummer: 17/00708

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en A.E.M. Röttgering

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 432 Sv en 586 Sv

RECHTSPRAAK

Verzoek Openbaar Ministerie aan rolraadsheer om vertrouwelijke behandeling van door belanghebbende ingestelde cassatieberoep tegen een beschikking van rechtbank waarbij ex artikel 552p lid 2 (oud) Sv verlof is verleend tot ter beschikking stellen van stukken aan VS die ter uitvoering van rechtshulpverzoeken in beslag zijn genomen.

In het bijzonder is van belang dat ter uitvoering van een rechtshulpverzoek van de justitiële autoriteiten van de Verenigde Staten van Amerika onder de belanghebbende goederen in beslag zijn genomen. De officier van justitie heeft vervolgens gevorderd dat de rechtbank verlof verleent als bedoeld in artikel 552p lid 2 (oud) Sv om, ter uitvoering van het rechtshulpverzoek, de in beslag genomen stukken te doen overdragen aan de bevoegde autoriteiten van de Verenigde Staten van Amerika.

Deze vordering is door de rechtbank achter gesloten deuren behandeld op 3 en 10 oktober 2018. In verband met een verzoek van de bevoegde justitiële autoriteiten van de Verenigde Staten van Amerika tot vertrouwelijke behandeling heeft de rechtbank daarbij toepassing gegeven aan artikel 23 lid 6 Sv. De rechtbank heeft geoordeeld dat op grond van deze bepaling moest worden afgezien van de oproeping van de belanghebbende en van de verstrekking van processtukken aan de belanghebbende, omdat daardoor het belang van het onderzoek ernstig zou worden geschaad.

Het namens het Openbaar Ministerie ingediende verzoek tot vertrouwelijke behandeling omvat onder meer de volgende deelverzoeken:

- de behandeling van het cassatieberoep met gesloten deuren en in afwezigheid van de belanghebbende en haar raadsman te doen plaatsvinden; en
- ervan af te zien de door de Hoge Raad te nemen beschikking in het openbaar uit te spreken.

Hierop is in het arrest van de Hoge Raad van 15 september 2015, ECLI:NL:HR:2015:2584 overwogen en beslist dat het niet de rolraadsheer, maar de in artikel 21 en 22 Sv bedoelde (raad)kamer is die beslist over de behandeling van het cassatieberoep met gesloten deuren en

over het afzien van de uitspraak van de beschikking in het openbaar.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen zal de rolraadsheer geen beslissing nemen op de genoemde deelverzoeken, maar deze verzoeken in handen stellen van de in artikel 21 en 22 Sv bedoelde (raad)kamer van de Hoge Raad, die deze verzoeken kan beoordelen.

De rolraadsheer is voorts niet bevoegd te beslissen over het tijdstip waarop de bestreden beslissing aan de belanghebbende dient te worden verzonden (vgl. HR 15 september 2015, ECLI:NL:HR:2015:2584)

Namens het Openbaar Ministerie is verzocht niet tot verstrekking aan de raadsman van de belanghebbende over te gaan van de in de brief van 9 augustus 2019 genoemde processtukken. Het gaat hierbij in de eerste plaats om – kort gezegd – alle aan de Hoge Raad op de voet van artikel 434 lid 1 Sv toegezonden stukken. Als argument voor geheimhouding wordt aangevoerd dat de bevoegde Amerikaanse justitiële autoriteiten te kennen hebben gegeven dat, ook in dit stadium van de procedure, een niet-vertrouwelijke behandeling van verloop het belang van het onderzoek ernstig zal schaden.

Het verzoek van het Openbaar Ministerie heeft in de tweede plaats betrekking op de ‘in de cassatieprocedure opgemaakte en nog op te maken stukken, waaronder (delen van) conclusies, genomen door het parket bij de Hoge Raad, en (tussen/rol)beschikkingen/uitspraken van de Hoge Raad indien en voor zover dit in strijd zou zijn met de door de Amerikaanse autoriteiten verzochte vertrouwelijkheid’.

Wat betreft het verzoek tot geheimhouding van de stukken die op de voet van artikel 434 lid 1 Sv aan de Hoge Raad zijn toegezonden is voldoende aannemelijk geworden dat in dit stadium van de procedure het belang van het onderzoek ernstig wordt geschaad indien de stukken aan de (raadsman van) de belanghebbende worden verstrekt. De rolraadsheer zal het verzoek van het Openbaar Ministerie tot geheimhouding in zoverre toewijzen, hetgeen met zich brengt dat het verzoek in zoverre zal worden afgewezen.

Wat betreft de tot nu toe in de cassatieprocedure opgemaakte stukken, waaronder de conclusie van de advocaat-generaal en de onderhavige rolbeslissing, is niet aannemelijk dat het belang van het onderzoek ernstig wordt geschaad indien de stukken aan de (raadsman van) de belanghebbende worden verstrekt. De rolraadsheer zal daarom in zoverre het verzoek van de raadsman van de belanghebbende tot verstrekking van de processtukken toewijzen, voor zover deze stukken niet reeds aan de raadsman van de belanghebbende zijn verstrekt.

Wat betreft de geheimhouding van de in de cassatieprocedure nog op te maken stukken, zoals bedoeld in de bovengenoemde brief van het Openbaar Ministerie, zal de rolraadsheer thans

nog geen beslissing nemen maar per geval beoordelen of zich het uitzonderlijke geval voordoet dat, gelet op artikel 23 lid 6 Sv, moet worden afgezien van de verstrekking van deze stukken aan de raadsman van de belanghebbende.

De Hoge Raad wijst het verzoek van het Openbaar Ministerie tot vertrouwelijke behandeling van het cassatieberoep toe voor zover het ertoe strekt dat aan de belanghebbende en haar raadsman niet de processtukken zullen worden verstrekt die de Hoge Raad op de voet van artikel 434 lid 1 Sv zijn toegezonden, wijst het verzoek van de raadsman van de belanghebbende toe, wat betreft de tot nu toe in de cassatieprocedure opgemaakte stukken, voor zover deze stukken niet reeds aan de raadsman van de belanghebbende zijn verstrekt en bepaalt dat het verzoekschrift in handen wordt gesteld van de in de artikel 21 en 22 Sv bedoelde (raad)kamer van de Hoge Raad.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:134

Zaaknummer: 19/02297

Rechters: A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 23 Sv en 552p Sv

RECHTSPRAAK

Gebruik voor bewijs van verklaringen van getuige die rechter in eerste aanleg onbetrouwbaar heeft geacht en waarvan hof het opnieuw (doen) horen niet noodzakelijk acht, toelaatbaar in het licht van artikel 6 EVRM?

Het middel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte de verklaringen van [medeverdachte 1] tot het bewijs heeft gebezigd, nu het hof in strijd met artikel 6 EVRM [medeverdachte 1] niet – naar aanleiding van het daartoe strekkende verzoek van de verdediging dan wel ambtshalve – ter terechtzitting in hoger beroep als getuige heeft gehoord.

De door het hof voor het bewijs gebruikte verklaringen van [medeverdachte 1] houden, kort gezegd, in dat de verdachte en [medeverdachte 2] in een appartement in Rotterdam aanwezig waren op het tijdstip in de avond van 17 februari 2009, dat aldaar [slachtoffer] om het leven is gebracht, en dat zij voor diens dood verantwoordelijk zijn.

Het middel klaagt allereerst over het oordeel van het hof dat het verzoek van de verdediging om [medeverdachte 1] opnieuw te (doen) horen, ontoereikend is onderbouwd. Die klacht behoeft echter geen bespreking, omdat het hof de afwijzing van het verzoek tot het opnieuw horen van [medeverdachte 1] niet uitsluitend op die grond heeft doen rusten. Het hof heeft die afwijzing tevens doen steunen op de – in het licht van artikel 315 lid 1 Sv zelfstandig dragende – grond dat het opnieuw (doen) horen van [medeverdachte 1] niet noodzakelijk is. Voor zover het middel zich keert tegen het oordeel van het hof dat deze noodzaak ontbreekt, leent het zich voor gezamenlijke bespreking met de in het middel aangevoerde klacht over het gebruik van de verklaringen van [medeverdachte 1] voor het bewijs.

In zijn arrest van 16 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1943 heeft de Hoge Raad het volgende overwogen:

‘In een geval (...) dat zich kenmerkt door de bijzonderheid dat de rechter in eerste aanleg heeft doen blijken dat hij een ten overstaan van een opsporingsambtenaar afgelegde, de verdachte belastende verklaring van een getuige niet betrouwbaar acht en daarom niet voor het bewijs gebruikt, en de rechter (mede) op die grond tot vrijspraak van het tenlastegelegde feit is

gekomen, dient de rechter in hoger beroep, indien hij die verklaring wel voor het bewijs gebruikt, ter waarborging van de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing daartoe de redenen op te geven. In het bijzonder moet de rechter in hoger beroep vermelden op welke gronden hij de desbetreffende verklaring betrouwbaar acht. Die gronden kunnen, maar behoeven niet te zijn ontleend aan een verhoor van de getuige in hoger beroep. In dit verband kan voorts van belang zijn de mate waarin de verklaring van de getuige steun vindt in andere bewijsmiddelen, alsook de door het Openbaar Ministerie tegen de vrijspraak aangevoerde bezwaren en de procesopstelling van de verdachte.'

Deze uitgangspunten gelden ook in een geval als het onderhavige, waarin de desbetreffende verklaringen – die de rechtbank niet betrouwbaar heeft geacht – deels ten overstaan van opsporingsambtenaren en deels in eerste aanleg in aanwezigheid van de verdediging tegenover de rechter-commissaris zijn afgelegd.

Het hof heeft bij de bewijswaardering tot uitgangspunt genomen dat terughoudend dient te worden omgegaan met de verklaringen van [medeverdachte 1] en dat deze moeten worden bezien in samenhang met andere bewijsmiddelen. Het hof heeft in dat verband uitvoerig gemotiveerd dat en waarom het de voor het bewijs gebruikte verklaringen van [medeverdachte 1] betrouwbaar acht. Het hof heeft daarbij acht geslagen op de steun die voor de verklaringen van [medeverdachte 1] kan worden gevonden in objectieve bevindingen die uit andere bewijsmiddelen blijken, in het bijzonder wat betreft de telefoonnummers die bij de verdachte en de mededader [medeverdachte 2] in gebruik zijn geweest – waaronder ook het telefoonnummer van [slachtoffer] – in de periode van kort voor tot kort na het bewezen verklaarde, de met betrekking tot deze telefoonnummers beschikbare zendmast- en peilgegevens alsmede de sms- en belcontacten die met die telefoonnummers hebben plaatsgevonden. Die bevindingen bevestigen, zo heeft het hof vastgesteld, de aanwezigheid van de verdachte en de mededader [medeverdachte 2] op de plaats van het delict alsook de reisbewegingen zoals deze in de verklaringen van [medeverdachte 1] naar voren komen. Voorts heeft het hof in de bewijsvoering betrokken dat DNA-materiaal van de verdachte is aangetroffen op de stekker van de kettingzaag die is gebruikt bij het in stukken delen van het lichaam van [slachtoffer]. Daarbij heeft het hof overwogen dat de verklaring van de verdachte dat hij de stekker van de kettingzaag per ongeluk heeft aangeraakt en dat hij, anders dan door [medeverdachte 1] is verklaard, niets te maken heeft gehad met (het wegmaken van) het stoffelijke overschot van [slachtoffer], niet aannemelijk is geworden. Mede aan de hand van de hiervoor genoemde telecommunicatiegegevens heeft het hof voorts geoordeeld dat de ontkenkende verklaringen van de verdachte en de mededader [medeverdachte 2] – onder meer inhoudende dat zij de desbetreffende avond elders in Rotterdam een stripclub hebben bezocht en gedurende die avond niet in dat appartement zijn geweest – weerlegging vinden in

de bewijsmiddelen. Tot slot heeft het hof vastgesteld dat voor de verklaring van [medeverdachte 1] dat hij het appartement in Rotterdam in de avond van 17 februari 2009 ongeveer 20 à 25 minuten heeft verlaten om drank en sigaretten te kopen, geen objectieve bevestiging kan worden gevonden. Het hof heeft daaromtrent overwogen dat de verklaring van [medeverdachte 1] op dit punt wordt ontkracht noch bevestigd door peilgegevens.

Op grond van al wat hiervoor is weergegeven heeft het hof, niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd, geoordeeld dat de verklaringen van [medeverdachte 1] dat de verdachte en de mededader [medeverdachte 2] verantwoordelijk zijn voor de dood van [slachtoffer], op belangrijke punten worden ondersteund door andere bewijsmiddelen en dat de verklaringen van de verdachte en de mededader [medeverdachte 2] in de overige bewijsmiddelen weerlegging vinden.

Het hof heeft geoordeeld dat de noodzaak voor het opnieuw (doen) horen van [medeverdachte 1] als getuige ontbreekt, omdat [medeverdachte 1] reeds in eerste aanleg in aanwezigheid van de verdediging door de rechter-commissaris is gehoord. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk gelet op de steun die de verklaringen van [medeverdachte 1] vinden in andere bewijsmiddelen, mede in aanmerking genomen dat door de verdediging niet concreet is aangegeven waarover [medeverdachte 1] nader zou moeten worden bevraagd. Het niet opnieuw (doen) horen van [medeverdachte 1] als getuige staat, ook in het licht van het recht op een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6 EVRM, evenmin in de weg aan het gebruik van de verklaringen van [medeverdachte 1] voor het bewijs door het hof. Met de motivering van het hof dat de tegenover de politie en de rechter-commissaris afgelegde verklaringen van [medeverdachte 1] steun vinden in andere bewijsmiddelen en de verklaringen van de verdachte en de mededader [medeverdachte 2] worden weerlegd in de overige bewijsmiddelen, heeft het hof immers genoegzaam de redenen opgegeven waarom het, anders dan de rechtbank, de verklaringen van [medeverdachte 1] betrouwbaar acht.

Voor zover het middel hierover klaagt, faalt het.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:59

Zaaknummer: 18/02390

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: N. van Schaik en S.D. Groen

Wetsartikelen: 315 Sv en 6 EVRM